

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETESI ÁR: Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona. Negyedévre: 2 korona. Egyes szám ára: 20 fillér.</p>	<p>A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. - Kéziratok vissza nem adatnak. FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. JÜNKER ELEK.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvsajtója, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők A hirdetések jutányosan számítjuk.</p>
--	--	---

XIII. Leó és az emberiség.

(H) Mintha a lélek mélyéből fakadó vallásosságban, a meggyőződésbeli idealizmusban csorba esnék XIII. Leó pápa megdicsőülésével, a ki, ha nem lett volna hivatásszerű pap, poétának is beillett volna. A lelke mindig fenn szárnyalt, a földi salak be nem mocsokithatta, mert nem férközhetett hozzá.

Hosszu élete a nemes cselekedetek épp oly hosszú láncolatát tárja elénk. Minden tette a tiszta jellem, a szüziesen megőrzött erkölcsiség diadalát hirdeti.

Érdekes ennek a nagy férfinak az életleírása, mert fényes bizonyítéka annak, hogy az Istenbe vetett rendületlen bizalom az egyedüli biztos támasz a földi létben; de érdekes pályafutása azért is, mert láthatjuk belőle, hogy XIII. Leó sohasem tévesztette szem elől azt az igazságot, hogy meg kell becsülnünk Isten adományát; az életet, melyet azért nyertünk, hogy jót, nemeset és magaslatos cselekedjünk; a ki így fogja fel hivatását, nem elt az inaba; a ki nek élete után nyom marad az emberiség akár erkölcsi, akár pedig művelődési fejlődésében, érdemes az nemcsak a kortársak, de a késő ivadékok tiszteletére, bámulatára is.

Oly férfiak, a minő XIII. Leó pápa volt, példát, irányt adnak az embereknek. Ne ámitsuk magunkat a pillanattal, a jelen anyagias élvezetével, de emeljük lelkünket a magasba, hol tiszta a léghör, igaz a szeretet, háborítatlan a boldogság; ne botorkáljunk ne fészkeljünk a materializmus sarában, hanem imádjuk, szolgáljuk a Mindenhatót, szeressük az embereket.

Ezek a tanulságok tódulnak lelkünkbe, ha a jobb létre tért pápa cselekedeteit, működését tekintjük. Nincsen senki valláskülönbség nélkül, ki meg ne hajolnék a jó, a nemes erkölcsöt javító hatása alól. Bármily szigoruan ítéljük is el az emberiség hanyatló erkölcsiességét, mégis bizonyos, hogy a legrosszabb ember legbenszében szunnyadozik a jó iránt való érzék és hajlam és csak felébreszteni, csak nevelni kell tudni azt, hogy jó ember váljék belőle. XIII. Leó pápa lelki pástorkodásának célja az volt, hogy felköltse az emberekben az erények becsületes, serkentse őket azoknak elszáratására és elrettentse őket a szívetleket megmetelyező, megfertőző büntől. Ha csak azt az egy tényt emeljük ki elete történetéből, hogy az emberek lelkületére akként tudott hatni, hogy például amíg, Perugiában mint delegatus teljesítette lelkész hivatását e

városban börtönök és fogházak rendszeren üresek voltak. — úgy eléggé jellemeltük azt a nagy ethikai munkát, melyet élete során végzett.

XIII. Leó pápa halála tehát nagy vesztesége az emberiségnek és mi is tiszta szívből gyászolhatjuk az elköltözöttet, mert szerette a magyarokat és minden alkalmat megragadott, hogy a magyarokról jót és szépet mondjon.

Nyugodjék békében és legyen áldott emlékezete!

Színház és iskola.

Közlő: Kalocsay Endre

főgymn. tanár.

(Folytatás.)

II.

A mult század utolsó harmada óta azonban nagyot változott a világ és nemzeti műveltségünk hazai intézményei is nagy átalakuláson mentek keresztül. Egy század alatt nyelvünk a fejlődés magas fokára emelkedett és jogos helyét elfoglalta a nemzet szívében és intézményeiben. A magyar műveltség is teljesen átalakult és jellemző vonásait megőrizve, beleilleszkedett a modern európai nemzetek általános műveltségének körébe. Nemzetiségünk is annyira megerősödött, hogy nincs mitől félünk többé, hogy azt valaha bármily külső erőszak fejlődésében megakadályozhatná.

Ezt a nagy változást színházaink is megéreztek és szükség szerűleg kegyelmeink

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

Késő banat.

— A „Csurgó és Vidéke” számára írta —
Hosszu Jenő.

A felelő nap méltóság teljében húzódott fel a hegyek mögött, melynek aranyos sugarai edes csokban szarítottak fel a liget illatos viragain rezgő harmatcseppeket.

Az edes s berak edesszavú dalosai vígan enekentek reggen eneküket, melyek kellemes aranytóni viszhangzott az ebredő taj.

A tarkaszárnyu pillangó játszi-jókedéssel hagyja el a karcu tróium illatos kelyhet. — Az ezeryi apró bogársereg, mely edes zümmögéssel tölti be a levegőt, örülve a verofényes napnak, vígan ropdos viragol-virágra, felhasználva az élet edes örömeit.

A kisdud ligetben, hol csupa boldogság honolt, egy középtermű ferfit pillantunk meg, kit a szenvedés, a banat s a keserűség hozott ide, hogy enyhülést keressen fájo szívére s némieig eloszlassa a súlyos szenvedést, melynek nyomait ott látjuk az elsóványodott arcon s a beesett, bágyadt szemekben.

De az ő fájo szívére nem volt enyhülés, az ő szenvedését nem osziatta el semmi — Ő inkább meghalni vágyott, hogy megszabaduljon a szenvedések sokaságától, melyet hite szerint nem bír elviselni. Lassú lépésekkel haladt az illatos viragokkal szegélyezett úton, mely egy szelenceöbörhöz vezetett, melynek lombátra anatt egy régi fényfapad anott.

A padhoz érve feldezte lelkében a mult boldogságait; hisz az a pad volt tanuja első szerelmének, mikor a boldogság első fénysugara tükrözött mindkettőjük szemében, hol az edes csokok mamorában, a kimondhatatlan boldogság közepette váltottak egymásnak örök hűséget, mely oly hamar megmúszult.

— Álom volt — susogta remegő hangon. Ideges mozdulattal foglalt helyet a fényofapadkán, merően nevezte az elötte elterülő viragos ágyakra, majd zsebéből egy összehajtott levelet vett elő, melyet szétnyitva annak olvasásába merült:

„Édes Havasi!

Megbocsásson, ha netán levelemmel Onnek fájdalmat okoznék, de tudomására kell hoznom, hogy Ujlaki huszárbadnagy megkerte kezemet, mit én boldogan felis ajánlottam neki. Tehát a közöttünk levő

barati viszony ezzel végett ért s mi egymással végeztünk örökre.

Isten vele, feredje volt:

Matildjút.*

A levélke tartalma irrtozatos leki fájdalmat okozott Havasinak, ki önmagából teljesen kikezve s a fájo érzések erős marcolgásaitól megtörve keserű sóhajban tört ki. Sohaja belevegylt a zümmögő bogársereg fátyolozott hangjába, melyet a tavaszi széló nagy fuvalma messze ragdolt tova röpke szárnyán . .

Havasi szenvedése lenghatatlan volt. — A nagy fokulaz s a szenvedések sokaságától meggyötörve, erőtlentül hanyatlott a pad kalfájára, mely a leesésben megakadályozta. Majd eszméletre tért s értelmetlen szavakat mormogott.

A levelet, melyet még mindig erősen szorongatott kezében, zsebébe rejte, s abból egy revolvert vett elő.

A revolver töltve volt . . . Sokáig szemlélte a halálhozó tárgyat, melynek golyói rémesen villogtak elő a fényes acél csóból . . .

Végre az utolsóra határozta magát — meghalni. — Szabadulni minden szenvedéstől, megválni az élettől, mely ránézve csak keserűség — boldogtalanság.

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

voltak ezek is a kor izlésének és kívánalmainak átalakulni.

A régi színház betöltötte hazafiás hivatását.

A mai közönség már nem azért jár a színházba, hogy ott hazafiás szónoklatokat hallgasson, a dicső múltban elmerengjen, hanem egyszerűen azért megy színházba, hogy egy-két órán át kellemesen szórakozzék. Thalia szent temploma közönséges mulatóhelylyé lett a XIX század vége felé, s ennek megfelelőleg mindazon tényezők, melyek a színházat alkotják, szintén megváltoztak.

Mig azelőtt színházaink alapítói, igazgatói és intézői között legnagyobb férfaink (a Rhedeyek, Podmaniczkyak, Wesselényiek Fáy Andrást, Vida Lászlót, Bajza Józsefet, Berzevicsy Vincét, Csáky Tivadart, Festetics Leót, Andrássy Manót, Károlyi György nevével találkozunk, addig ma egyes részvénytársulatok és magán-vállalkozók alapítanak és igazgatnak színházakat, a kiknek nem az a céljuk, hogy a magyar irodalmat és a hazafiás szellemet fejlesszék, hanem az, hogy a közönség izlését kielégítsék és maguknak minél több anyagi hasznot szerezzenek.

Hasonlóképp változott drámairodalmunk is. Mig a múlt század drámaíróinak a tollát a hazafiás lelkesedés vezette; a nemzeti ügy felvirágzására, a költői dicsőség és hírnev lebegett szemünk előtt, addig írónk legnagyobb része ma már kenyérkeresetből ír és könyvelmes megélhetést és busás írói jövedelme többletbe becsülvén a költői hallhatatlanság kétértékű dicsőségénél, csak korunk irodalmi divatjának igyekeznek megfelelni.

A drámaírás így jövedelmező mesterséggé, a színház közönséges üzleti vállalatává lett, melynek célja kisszerű, divatos darabok fényes kiállítása által minél több telet hazát csinálni.

Főelv a közönség izlését eltalálni és azt kielégíteni s ha megtekintjük azokat a darabokat, a minőkben színpadainkon a legtöbb telet hazát csináltak, a melyek tehát a legjobban tetszettek, akkor nagyon elszomorító képet nyerünk közönségünk izléséről.

Az egyik csoportja ezeknek az állandóan műsoron levő drámáknak a házasság törésekből előálló családi összeütközéseket mivel nagy szereffel; a másik a tévedt nőknek és demimondeoknak világát tárja elénk leplezetlen meztelenségében; a harmadik a szabad szerelmet predikálja a színpadról, alkalmas, idegizgató cselekmény keretében stb. Ezek s hasonló a modern tragédiák és színművek tárgyai. Hát még a

vigjátékok és bohózatok. A Durant és Durant. A hálókocsik ellenőre, A sötét kamra. Az osztrigás Mici stb, hasonló darabok, a melyekben az erkölcs, a tisztességes család-élet már valami nem is létező, képzeleti dolognak vétetik, e mely csak a régi mesékben léteztek.

Es mit szólunk a modern operettekről, a melyekben a női ruha már-már teljesen főlétesleges divatcikké válik és az érzéki táncok, meg a ledérség játsszak a főszerepet.

Ilyen tárgyú és irányú darabokból áll nagyjából a mai modern színházaink műsora.

A magyar és a világirodalom classica-sainak dramáit ritkán látjuk színpadainkon és ha már előadásra kerülnek is ezek, olyan kor többnyire — sajnos — üres háznak játszanak a színészek. Mert közönségünk romlott izlése csak az idegizgató látványosságokban tud gyönyörködni, de az igazi drámai és költői szépségekben nem talál már élvezetet. — Nehéz volna eldönteni, hogy vajjon a színház rontotta-e el a közönség izlését, vagy a közönség romlott izlése oka-e a színpad elfajulásának. De annyi bizonyos, hogy színpadainkon jelenleg divatos műsor mellett önkenyeltlenül felmerül az a kérdés, hogy mi az iskolának és a szülőknek a teendője a mai színházzal szemben? Vajjon ajánlhatja-e az iskola a szülőknek, hogy gyermekeiket a színházba engedjék?

Az iskola igenis általánosságban ajánlja, hogy a tanuló ifjuság a színházba járjon, de okkal-móddal! Mert hiszen a színháznak is, ha eredeti, nemes hivatásának megfelelő, egyik közvetett célja az, a mi az iskoláé, t. i. hogy oktasson. Tudjuk hogy már Aristoteles azt mondja a tragoediáról, hogy annak hatása abban áll, hogy az, a félelem és szánalom érzelmeinek felkeltése által lelkünket hasonló szenvedésektől megtisztítja. És ugyan a tragoedia hősnének bukása nem hatalmas intelem-e arra nézve, hogy az általános erkölcsi és világtrend ellen még a legkiválóbbak sem vehetnek büntetés nélkül. És a vigjáték hősnének feleltése nem tanít-e arra bennünket, hogy óvakodjunk a darab hősnében neveltségessé tett „felszeg-égek” és hibáktól? — Sőt a színpad tanítása még sokkal mélyebb, hatása sokkal erősebb, mint az iskoláé, mert a drámaíró a való életet mutatja be a színpadon, tehát a dráma előttünk lefolyó tények közvetlenségével hat ráink.

(Folyt. köv.)

Gmundeni fürdőlevél.

Gmunden, 1903. jul. 23-án.

Kedves Szerkesztő ur!

B. lapjában már annyiszor megírták és megénekelték a Balaton varázsát, hogy nem veheti rossz néven, ha változatosság kedvéért néhány sort külföldi fürdőről írok. Megnyugtatósára szolgáljon, hogy bár rendkívül jól érzem magamat, nem feledek meg az „extra Hungariam“ elveről.

Két heti vándorlás után a gyönyörű Salzburgból ideérkezünk Gmundenbe, a Salzkammergut kiindulási pontjára s mondhatom, az első benyomás elragadó volt. Az esplanádra kiérve a kristálytisza vízü Trauntó terület előtt, három oldalról magas hegyek, sőt részben havasok által is környezve. Óraszám álltam a parton és nem fáradtam beie a nézésbe, mert a szem mindig valami újat fedez fel. Jobbrol a part közelében Orth kies szigete, a nyom nélkül eltűnt Janos főherceg kastélyával, azon túl számos felsziget idyllikus falvakkal és nyaralókkal. Balról pedig a Traun érdekes hídja remek vízeséssel. A tavon számos csónak és gőzhajó sikklik tova, életet hozva a természet csendjébe. Emellett a tiszta, üde levegő, az alpesi flora illata felelőssíti a nagy hőségűtől ellankadt erőket.

Az esplanádon reggeltől estig látható az elegáns publikum, a hölgyek nagyon is elegánsak, mert napjában négyszer-öttször váltják a toillettet, a mellett nyakra főre udvaroltnak maguknak, míg szégyen férjeik a fővárosban izzadnak, hogy drága életpárjaiknak minden kényelmeit megszerezzék. Sok szép nőt látni, kik jól öltözködnek, de látható sok elhízott uri dama is, merészen kivágott ruhájukban.

Az urak valóságos „panama“ betegségben szenvednek, mert a legsilányabb strandgigerlitől kezdve a legkomolyabb államférfiug mind „panama“ szalmakalapot viselnek.

Van itt mindenféle náció, magyar is sok van, a vendéglőkben csak úgy fájnak a Pesti Hirlapot, vagy a Budapesti Naplót s várva várják az önálló magyar hadserg létesülésének hírt és a „Csurgó és Vidéke“ legújabb számát.

A sóányok, parkok nagyszertűek, a lakás jó és tiszta, az élelem kintű és nem drága, mindenféle kényelem meg van, nem is csoda, hogy a fürdő oly látogatott. E tekintetben némely hazai fürdők például vehetné Gmudent.

Ma megható jelenetnek voltam tanuja. Egy ur kutyájával a parton állva elszédült és beleesett a mély tóba. A hű kutya rö-

Reszkető kézzel emelé hemlokához a fegyvert, majd egy utolsó pillantást vet az előtte elterülő virágágyakra, melyeknek virágai bánatosan hajtják le fejcskékiket.

Néma csend következett. — Majd egy csattanás — s a revolver kiesik Havasi kezéből, ki eszméletlenül terül el a fenyőfapad előtt.

A revolver nem sült el — zárva volt. Havasi azonban sokáig eszméletlenül feküdt a földön.

Végre fölésmélt. — Merően bámulta az előtte álló fenyőfapadocskát, majd a virágágyakra vetette tekintetét, melyeknek illatos virágai szeliden bölíngattak feleje . . .

— Mi ez? — Hol vagyok? — Hogy kerültem a földre? — Nini a revolverem . . . Tehát nem álmodtam! — Oh nem . . . Szabadulni akartam az élet kínjaitól, fegyvert emeltem saját életem ellen, — s oh Mindenható Isten te nem engedél meghalni. Tovább szenvedjek tehát, tovább marcangolja fásult szívemet a bánat?

Oh Mindenható nagy Isten, könyörülettel viseltetél életem iránt, szabadítsd meg tehát szolgálodat a szenvedések sokaságától, adj erőt s mutasd meg az utat, melyen haladva feltalálhassam azt a boldogságot, melyre oly nagyon vágyódik szegény fásult szívem.

Oh adjad uram hogy én is örülhessek az életnek, mint a „hogy örül minden földi teremtményed, mely áldja s magasztatja szent neved örökké.

Nézzük a nagy természet remek alkotásait; — halgassuk a madarak édes dalát s az ezeryi apró bogársereg kellemes zümmögését, melyben csak a boldogságot, az élethez való ragaszkodást látjuk.

Oh mennyire felújul lelkem, mily más érzés fogja el szívemet e percben, midőn tehozzád folyamodom Uram!

Önkéntelenül kijött fel hozzád lelkem, mely élni kíván s küzdeni az élet viszontagságai ellen, — feledni a múlt boldogságait, mely úgy is csak röpke álom volt. . . .

Gyorsan felpattant fekhelyéből ruháját s haját rendbeszedve, — még egy utolsó pillantást vetett a régi fenyőfapadkára s lelkében újra felépülve, gyors lépésekkel távozott a kisdud ligetből, melynek susogó lombjai bucsut intettek a távozó után.

*

Dacára a hideg esős időnek, mely már hetek óta házba szorította a fürdőzőket, mégis csak úgy hemzsegett a tarka néptömeg N . . . fürdőtelep sötányain.

A tarka néptömeg között egy gyászba öltözött hölgyet pillantunk meg ki a néptömegekből kiválva, egy mellék sétautra tért át melyen gyorsan haladva, a hajóállomásra jutott.

A hajóállomáson már több várakozó volt egybegyűlve, kik az estői személyhajó megérkezését várták.

A gyászbaöltözött hölgy, kiben Szentpéteri Matildot ismerjük fel, a pénztárhoz ment, hol az esti személyhajó megérkezése felől kérdézősködött.

— Az esti személyhajó 7 óra 15 perckor érkezik. Volt a kérdezett válasza.

— Köszönöm. — Akkor már csak pár perc van vissza?

— Igen. — Tán már lehet is látni az érkező hajót.

Szentpéteri Matild a perro ra ment, honnét már tényleg lehetett látni az érkező hajót melynek fekete füstje oszlopokat emelkedett fel a légbé.

Fürkészőleg tekintett az érkező h óra vajjon nem-e látja édes anyját annak felületén, kit az esti hajóval vélt megérkezni.

Végre a hajó zajos kelepeléssel beérkezett az állomásra. — Az érkező utasok nagy számban szálltak ki a hajóból s ki ki igyekezett tova az állomásról.

Matild hiába várt anyjára, az nem jött meg. Már vissza akart térni lakására, midőn egy középtermetű, kissé elkövéredett férfit pillantott meg a hajóból kiszállni, ki gyorsan igyekezett a kijárat felé. Matild kővé meredten bámult e férfira, kiben első udvarlójára, Havasira ismert.

Havasi ugylátszik nem ismerte fel a gyászbaöltözött hölgyet, mert gyorsan elsietett mellette s a fürdő felé irányítá lépteit.

Matild nem állhatta meg, hogy utána ne szóljon:

tőn utána ugrott és az egész közönség lelkes eljenzése között kihuzta urát és megmentette életét.

Holnap gőzhajón Traunkirchen és Ebenseebe megyünk, még néhány napig itt maradunk, mert rendkívül jól érezzük magunkat. Jöjjön el Szerkesztő ur is, biztosítom, hogy nemcsak a vidék, de a nép is a maga becsületességével és egyszerű szokásaiban megfogja nyerni tetszését.

Addig is szívélyesen üdvözlő
tisztelő híve

S. E. Károly.

H i r e k

— **A lengyar készen áll** immár egyszerű, de izléses külsejével igen jó benyomást gyakorol a szemlélőre. Az építkezés a kitűzött időnél előbb befejeztetett s már a belső felszerelése is megkezdődött. A gyárvezető, pénztárnok és könyvelő már itt vannak s nagyban készülődnek a berendezkedésre. A napokban már néhány gépet is felszállítottak az emeleti helységekbe s szeptemberben meg is kezdi a gyár működését. A lent már nagy mennyiségben szállítják be s mielőtt a hosszú eszén alá tennék, előbb a tarlóföldeken kiterítik szárogatás végett. A gyártelep egyenlőre az emeletes gyárépületből, a gépházból, iroda-lakás- és raktárhelyiségekből, továbbá a hosszú szárítósínekéből áll. — Nem mulaszthatjuk el azonban konstatálni, hogy eddigi tapasztalataink szerint a gyár vezetése levelezése, könyvelése és minden más egyebe is teljesen német. Egyenlőre tartózkodunk még a kritikától, de reméljük, hogy a magyar államtól és magyar várostól szubvencionált gyár falai közt nem lesz majdan idegen a magyar szó!

— **Uj főgymnásiumi tanár** A Matter János halálával megüresedett latin-görög tanári állásra nyolc pályázó közül Varga Gábort választották meg. Az új tanár, ki eddig a sepsiszentgyörgyi ev. ref. főgymnásiumnál működött, f. évi szeptember elsején foglalja el állását.

— Havasi ur! — Havasi visszafordult de nem ismerte fel a gyászba öltözött hölgyet, kinek arcát sűrű fátyol takarta el.

— Parancsol asszonyom?

— Tehát nem ismer?

— Nem. — Volt a férfi válasza.

Matild felhuzta arcáról a sűrű fátyolt, melynek eltávolítása után a gyászba öltözött hölgyben, régi hűtlen imádottjára ismert Havasi.

— Asszonyom . . . Ön itt?

— Igen — Már két hét óta itt tartózkodom, mint fürdővendég. — S ön is talán mint fürdővendég jött ide?

— Igen asszonyom. — A hét folyamán megérkezik imádott nőm is, kis gyermekeimmel.

Matild halálsápadt lett e váratlan hír hallatára.

— Tehát nős?

— Igen, már 8 év óta.

— S boldogan él nejevel?

— Boldogan. — A boldogság nem hiányzik családunkból, mert anyagi jóságú nővel áldott meg az Isten, ki hamar feledtette a múlt fájó óráit.

— Matild ajkáról keserves sóhaj szállt el s egy könyvesepet törült le szeméről.

— Ön boldogtalan lettem — mondá. Ujlaki megcsalt s boldogtalanra tett egész életemre. Hízogó beszédével s aljas ígéreteivel megtántorította lelkemet, törbe csalt s

— **A Dráva áldozata.** Már mult számban hírt adtunk arról a szerencsétlenségről, mely Pinter György helybeli iparost érte. Holttestét sokáig eredménytelenül keresték és már buvárt akartak hozatni Fiuméből míg végre 19-én este 8 órakor a hullát a víz maga hozta felszínre többek jelenlétében. Holtteste, dacára annak, hogy 4 napig volt a víz alatt, nem változott el. A hatósági aktus 20-án ejtett meg és még aznap este kocsin hozták a holttestet Csurgóra az óvárosi temető halottas házába, a honnan 21-en d. u. 5 órakor temettek el, igen nagy részvét mellett. A csurgói polgári Casinó és a csurgói tűzoltó egyesület testületileg jelentek meg és a casinói dalárda gyászzenéje és a tűzoltó-zenekar gyászzenéje hangjai mellett bocsátottak örök nyughelyére a szerencsétlen véget ért fiatal iparost. Nyugodjék bekeben! Itt említtük meg, hogy Hejjas János helybeli óras egy meleghangú bucsuzót írt elhunyt barátjához, melyet azonban helyszűke miatt nem közölhetünk le.

— **Egyházmegyei ellenőrré** a héten tartott ev. ref. egyházmegyei közgyűlés Trencsény Jánost, a Somogy-csurgói Takarekpénztár főkönyvelőjét választotta meg. Czákó Gábor, a viszszaelért ellenőr augusztus 18-án adja át a hivatalt utódjának.

— **Uj ügyvéd Kaposvárott.** Dr. Androsics István köz- és váltó ügyvéd a napokban nyitotta meg ügyvédi irodáját Kaposvárott.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A belsősomogyi ev. ref. egyházmegye f. hó 21-én és másnap tartotta közgyűlését a főgymnasium épületében. A vakációi hangulatba kellemes változatoságot hozott a sok vendég. F. hó 20-án az igazgató tanács ülésezett.

— **Nyári mulatság.** A csurgói iparos ifjuság a szegény gyermekek felruházására f. évi augusztus hó 2-án Kovács Sándor vendéglős ur szőlőjében (második bejárati út) jótékonycélú nyári mulatságot rendez. Személyjegy 1 kor, családjegy 2 kor. Kezdeté d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén augusztus hó 9-én.

— **Kitüntetett tanítók** A somogyvármegyei Közművelődési Egyesület legutóbb tartott közgyűlésén a népnevelés körül tett érdemeikért jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését Scheining Károly, Körmendi József barcsi, Karbuczky Imre szentesi, Lengyel Géza vizvári

Frick György és Pataki Antal miki, Kovács György drávakereszturi, Schopf Károly gadácsi, Geyer Adolf ecsényi Schmidt József döröcske, Busch Lajos szorosadi, Fekete Lajos buzsaíki és Kis Gyula taranyi néptanítóknak.

— **A „Somogy megyei Gazdasági Egyesület“** folyó évi augusztus hó 3-án délután 3 órakor a varmegyeház kistermeben közgyűlést tart. A tárgysorozat első pontját 6 új igazgató választmányi tagnak választása kepezi.

— **Derek elmentők.** Barcsról írják nekünk, hogy f. hó 16-án Kronberger Andor és Kaufman Jenő középiskolai tanuló ifjak fürödni mentek a Dráván levő uszoda mellé. Erejükben bizva, mélyen behatoltak a vízbe, állítólag azzal a szándékkal hogy a Drávát átusszák. Azonban a Dráva sebes folyása, — midőn behatoltak a vízbe — erejüket nagyon kimerítette, úgy hogy a parton horgonyzó hajókhoz segélyért kiáltottak. Segély kiáltásukra 2 matrózzal csakhamar csónakban termett Szmekál György, a Mayor József fia apatini cserép szállító vállalkozók tulajdonát képező Budapest nevű uszályhajó kormányosa, s még szerencsére jókor érkeztek a mély vízben küzködő 2 ifjúhoz s mindkettőt csónakukba véve, partra szállították az ifjakat, kik közül különösen az egyik, Kaufmann Jenő a legnagyobb veszedelemben forgott s már majd végkép elnyelte a mély víz. Méltán dicséret illeti Szmekál György kormányost 2 matrózával együtt.

— **A Drávába fult.** Baracsi József detkováci lakos Barcsan, a drávai hid mellett furdott. Furdésközben görcsöket kapott s a víz alá merült. Hulláját mindeddig nem találták meg.

— **Őszi nagygyakorlat** Messze, a Balaton csillogó vize mellett úzik most harci játékkukat honvédjeink. A nyári gyakorlatok e hó 29-én érnek véget. Négy heti pihenő után megkezdődnek aztán az őszi gyakorlatok, a melyek az idén Tolna, Somogy és Veszprém varmegyék területén lesznek. — A nkanizsai 20-dik honvédgyalogezred szept. 3-án Kónyiba, onnan 4-én Pincehelyre megy s itt egyesül a pécsi 19. ezreddel. A 81 dandár törzse és a 42 hadosztály tüzérezred két dandár törzse és a 42. hadosztály tüzérezred két útege szeptember 5-én Tamásiba szeptember 4-én Pincehelyre és Görbőre érkezik, ugyanide jön a Pápai 7 honvédhuszárezred két százada is. — A 41 hadosztály törzse 1. altábornagy, 3 tőzrsztisz, 12 főtiszt 43 legénységgel és 30 lóval szept. 2-től 6-ig Pincehelyre, 7-től 9-ig Felső-Iregen fog éjjelezni. — A 81 dandár törzse, a fehérvári 17. és a soproni 18. ezred, a pápai 7 honvédhuszárezred 3 százada és a 42. tüzérezred két útege, összesen mintegy 12 tőzra, 163 főtiszt, 3852 ember és 293 lo szeptember 5-6-án Ozorán, 9-én Nagyszakolyban fog éjjelezni. — A 82 dandár törzse, a pécsi 19. és nkanizsai 30 ezreddel, a 7 huszár ezred 2 századával, összesen körülbelül 9 tőzrsztisz, 191 főtiszt, 3822 ember és 300 lo szeptember 5-én és 6-án Pincehelyen, a 42. tüzérezred ugyanekkor Görbőn, szeptember 7. és 8-án az egész dandár Tamásiban, 9-én pedig Felső Iregen lesz. — Szeptember 10-én a hadosztály elhagyja Tolnavarmegyét s még aznap befejezi gyakorlatait Tab-Siófok környékén.

— **Az árvaszék mint konkurrens.** Már több alkalommal kifogásoltuk azt a módot, amelyen az árvaszékek a pénzüzetekkel a hitelüzlet terén versenyeznek. Most a bacs-bodrogmegyei árvaszék bocsát ki ismét felhívást a közönséghez, amelyben tudatja, hogy 1000—100.000 K. között 4 %-os 30 éves jelzálogos kölcsönöket engedélyez. Azt hisszük, felesleges sokat vitatni, hogy ez a verseny jogtalan és igazságtalan a pénzüzetekkel

szemben, amelyek — különösen a vidékiek — nem vehetik fel olyan könnyen a veszélyt az árvaszékekkel, mert nekik azzal is kell számolni, hogy a kölcsön minden jövedelme után adót is kell fizetniük és az üzletek megkötése is költségekkel jár. Ma, midőn nagyarányu, fejlett jelzáloghitelrendszerünk van — azt hisszük — még sem helyes, hogy az árvák pénzével konkurrenciát csinál az állam — adófizető polgárainak. Ha köteleznék a kormány az árvaszékeket, hogy a kezelelőkre bizott pénzeket állampapírokba és levelekbe helyezze el, akkor kettős célt szolgálna: biztosabb alapkra fektetné saját hűfélét, mert így egy bizonyos állandó vevőkörre volna adósságleveleinek, másrészt pedig előmozdítaná és megkönyvitné a hazai záloglevél kibocsátó intézetek címleteinek elhelyezését, ami által indirekt uton a jelzáloghi elnek tenne szolgálatot. Ami pedig a jövedelmezőséget illeti, ebben a tekintetben sem járulna rájuk semmi kár, mert befektetési címleteink mind megehozzák a négy százalékos. A befektetés biztonsága pedig jóval nagyobb, mintha direkte maga az árvaszék köti meg a jelzálogüzletet.

— **Ujság nélkül** ma már művelt ember igazán nem lehet. Legyen a gazdának bármennyi teendője, válságos belső és külső politikai események között még sem zárkozhatik el az ujságolvasás elől ő sem. Ily körülmények közt valóban nem is szükségessé magyaráz olvasóközönség figyelmét külön hívni arra, hogy új évnegyed küszöbén állunk. Errelvaló tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjuk közt való tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjaink közt legfügetlenebb, legszabadabb tagadhatatlanul a **Pesti Hírlap**. Jó politikával a legváltozatosabb tartalmat egyesíti, úgy hogy ma legtöbb olvasni valót ad napjaink között. Egy napilap sem jelenik meg napról-napra oly terjedelemben, mint a Pesti Hírlap (28—32 oldal); vasárnap és ünnepi számai pedig egész kötetek. S bár eszerint az előfizetési árért (negyedévre 7 kor, egy óra 2 kor 40 fill.) legtöbbet ad, rendkívüli kedvezményül akarácsony előtti héten nagy képes naptárt is ajándékoz minden előfizetőjének. Azért hívjuk fell erre most a figyelmet, mert a Pesti Hírlap nagy képes naptárát 1904-re csak azok kapják meg, akik legalább július óta szakadatlanul előfizetői a lapnak. Hogy olvasóinak pedig kedvezményes áron küldi a *Divat Szalon* című, kéthetenként megjelenő divatújságot, melyet elismerten igen praktikusán szerkeszt Szabóné Noga Janka, a jeles író. A Pesti Hírlap előfizetői ezt a kitűnő divatlapot negyedévi 2 koronáért rendelhetik meg. Levelező lapon kifejezett óhájra mutatványszámot is küld a Pesti Hírlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78.)

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet**.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Héjjas János. — Sajnálattal nem közölhetjük le a „Nagy elbucuzást ifj. Pintér Györgytől.” Egyrészt már későn jött, másrészt pedig helyszüke miatt. Legjobb lett volna a koporsónál elmondani a különben költői beszédet.

u. p. Murakeresztur. — Meglessz, de várjon sorjára. Igen sok tárca vár közlésre s a sorrendet be kell tartanunk.

Fiatal iparos. — A vezércikket nem közölhetjük le. Igaz, hogy felelet akar lenni, de nem tárgyalagos. Személyeskedést pedig nem tűrünk, inkább lezárjuk a vitát.

Dr. G. N. Nagyatád. — Intézkedtünk. — Az „Atád és Vidéke” még mindig késik az éji homályban? Üdv!

S. E. Károly. Köszönjük a gmundeni levelet. Legyen máskor is szerencsénk. A lapot elküldöttük címére.

Hirdetések

CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

Csurgó, 1903. július hó.

T. cz.

Van szerencsénk közhírré tenni, hogy intézetünk nyújt földbirtokokra **törlesztéses (amortisationális) kölcsönöket**

15, 20, 25, és 30 évi időtartamra

Ezen kölcsönöknél félevenkint állandóan ugyanaz az összeg fizetendő, mely annuitással ugy akamat, mint a tőketörlesztési részlet lerovatik. Ily kölcsönöknél **1000 korona** tőke után fizetendő félevenkint kamat és tőketörlesztésre

15 éves kölcsönöknél	51 K 98 f
20 " " "	44 " 26 "
25 " " "	39 " 82 "
30 " " "	37 " — "

Törlesztéses kölcsönöket 600 koronától fölfelé folyosítunk a földbirtok általunk meghatározandó értékéhez képest.

Ezen előnyös föltételeink különösen alkalmasak drágább kamatozású kölcsönök konvertálására.

Válto és jelzálogkölcsönöknél is különösen olcsó kamatiábat alkalmazuk.

Csurgói Takarékpénztár Részvénytársulat.

1—3

393 sz. 903 végrh.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszéknek 1902 évi 80119 számú végzése következtében Dr. Grünbaum Nathan ügyvéd által képviselt általános bank r. t. javára Günsberger Antal ellen 240 k 36 f. s. jar. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 3400 korra becsült következő ingóságok u. m. 800 drb szikvizes üveg, egy szikvizgép, könnynyomdai gépek nyilvános arverésen eladtnak.

Mely arverésnek az N. Atádi kir. bíróság 1903-ik évi V. 158 számú végzése folytán 240 kor 36 fill. tőkekövetelés, ennek 1902 évi Majus hó 12. napjától járó 6 000 kamatai és eddig összesen 85 korona 46 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig N. Atádon alperes lakasan leendő eszközésére.

1903 évi július 31. napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alu is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen arverés az 1881. évi LX. t. c. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N. Atádon 1903 július hó 17-én

SZABÓ JÓZSEF

kir. bir. végrehajtó

479 sz. 903 végrh.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járásbíróságnak 1902 évi Sp. I. 561/3 számú végzése következtében Dr. Grünbaum Nathan ügyvéd által képviselt Székely Ármán javára Günsberger Antal ellen 353 K. s. járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás utján és felülfoglalt és 7013 koronára becsült következő ingóságok u. m. 1 szikvizgép 800 drb. szikvizes üveg, könnynyomdai gépek, edények, butorok nyilvános arverésen eladtnak.

Mely arverésnek a n. atádi kir. bíróság 1903-ik évi V. 365 számú végzése folytán 352 kor tőkekövetelés, ennek 1902 évi október hó 13. napjától járó 5000 kamatai és eddig összesen 62 kor 60 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig N. Atádon alperes lakasan leendő eszközésére

1903. évi július 29-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alu is el fognak adatni.

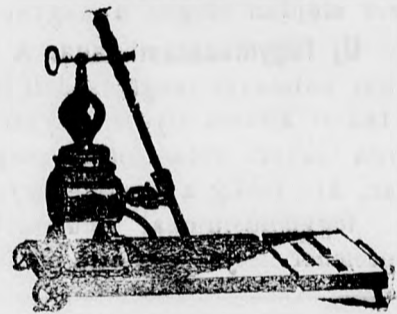
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen arverés az 1881 LX. t. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N. Atádon 1903 évi július hó 12.

SZABÓ JÓZSEF.

kir. bir. végrehajtó

Borszivattyuk és borszűrők,

valamint az összes pincefelszerelési cikkek nevezetesen:
**amerikai gumitömők, rézcsapok
borlefejtő edények, mustszelők,
bormérők.**

**Palackmosó, palacktöltő, dugaszoló
és kupakoló gépek.**

**Parafadugók, ónkupakok palackok
SCHOTTOLA ERNŐNÉL**

Budapest, VI. Fonciér-palota.

**Nagy képes árjegyzék ingyen és
bérmentve**

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖT- ANYAG GYÁR.

Budapest VI. Révay utca 16 sz.

Szállít gyári áron szülészneknek a belügyminiszteri 95000/1902.

endeletnek megfelelő bábátáskákat, ellenőrzőkönyveket és jegyzőkönyveket; valamint a szülészethez szükséges összes kötanyagokat, és műszereket,

Árjegyzék ingyen!